



โครงการบริการวิชาการ
อบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา

โดย
บัญชา นวนสาย และคณะ



คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2562



โครงการบริการวิชาการ
อบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา

โดย

บัญชา นวนสายและคณะ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2562

บทนำ

หลักการและเหตุผล

"การศึกษา" นับว่ามีความสำคัญมากต่อการพัฒนาบุคลากรตลอดจนไปถึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาส่วนอื่น ๆ ด้วย เพราะไม่ว่าจะทำการพัฒนาส่วนใดต้องเริ่มมาจากการพัฒนาคนเสียก่อน ดังนั้นการพัฒนาคนสามารถทำได้หลาย ๆ รูปแบบ อย่างที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาคนคือการให้การศึกษา ดังนั้นการพัฒนาประเทศต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาคนโดยต้องคำนึงถึงการศึกษาเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวล้ำนำโลกไปมาก การศึกษาก็ต้องพัฒนาไปให้ทันกับโลก

เคยมีการสัมมนาเรื่อง "แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน นิสิต นักศึกษาในปัจจุบัน" ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการ (กมธ.) การศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ซึ่ง รศ.ดร.โกสิน พลกุล ประธานรัฐสภา กล่าวว่า ปัญหาพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคมที่ผิดของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันมีความรุนแรงจนกลายเป็นวิกฤติทางสังคม ซึ่งปัญหาอันดับหนึ่งคือ ยาเสพติด รองลงมาคือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรโดยเฉลี่ยจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 16 ปี เป็นที่มาของการทำแท้ง การทอดทิ้งเด็ก เด็กถูกทำร้าย การติดเชื่อเอดส์ และการขายบริการทางเพศ นอกจากนี้ยังมีปัญหาอุบัติเหตุจากความมึนเมา คี๊คะนอง ทำหายกุญแจเปียบ ส่วนปัญหาที่กำลังมีแนวโน้มขยายตัวและรุนแรงในวัยรุ่นคือ การทำร้ายผู้อื่นและทำร้ายตนเอง โดยการคิดฆ่าตัวตาย ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่มาจากความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาและชุมชน รวมถึงสื่อโดยเฉพาะโทรทัศน์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันและรีบแก้ไขปัญหาระยะนี้

ผลจากการติดตามการปฏิรูปการศึกษาในรอบ 6 ปี หลังการประกาศใช้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยประเมินจากคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 17,562 แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 49.1 ของโรงเรียนทั้งหมด พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังมีคุณภาพอยู่ในระดับร้อยละ 39.2 การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีคุณภาพอยู่ระดับ ร้อยละ 13.5 และครูสามารถนำผลการประเมินมาปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเพียงร้อยละ 21.6 ของสถานศึกษาทั้งหมด การประเมินคุณภาพทางด้านผู้เรียนพบว่า ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมากในทุกกลุ่ม โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ และความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพระดับดีเพียงร้อยละ 11.1 และการมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพดีเพียงร้อยละ 26.5 ของสถานศึกษาทั้งหมด ส่วนผลการประเมินของผู้ตรวจราชการ พบว่า โครงสร้างการบริหารการศึกษาในส่วนกลาง ยังขาดการประสานเชื่อมโยงนโยบายและยุทธศาสตร์ ส่วนภูมิภาคพบว่าผู้แทนกระทรวงในจังหวัดยังไม่ชัดเจน การกระจายอำนาจไม่เป็นไปตามกฎหมาย ที่สำคัญครูจำนวนมากยังสอนแบบเดิม ขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาและทักษะการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะครูในโรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสพัฒนาเพราะไม่สามารถถึงห้องเรียนได้ การติดตามผลยังไม่เข้มแข็ง ไม่ได้ถูกนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ทางการศึกษา

สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า มุ่งมั่นผลิตบัณฑิตครูให้เป็นผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพและเป็นศูนย์การพัฒนาวชิพครูอย่างต่อเนื่อง ที่มีความสัมพันธ์กับพันธกิจ ข้อที่ 1 ด้านการให้การศึกษาและผลิตบัณฑิตวิชาชิพครูที่มีคุณภาพ และข้อที่ 3 ด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคม ทางสาขาวิชาสังคมศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการผลิตและ

พัฒนาครูที่ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการยิ่งขึ้น โดยทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดบุรีรัมย์ที่ประสบกับปัญหาด้านการขาดแคลนสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการสอนสังคมศึกษา อีกทั้งยังประสบปัญหาด้านการขาดแคลนครูชำนาญการเฉพาะด้าน การสอนไม่ตรงกับวิชาเอก ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการผลิตสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง

สาขาวิชาสังคมศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญของการเข้าไปบริการวิชาการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงออกถึงความเข้มแข็งทางวิชาการและความเป็นครูมืออาชีพของบุคลากรและนักศึกษา ดังนั้นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้บริการวิชาการในสถานศึกษา เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสมรรถนะด้านวิชาชีพครูสังคมศึกษา เนื่องจากทักษะการบริการวิชาการจะเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นครูแล้วยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ สมรรถนะวิชาชีพ และพัฒนาจรรยาบรรณในวิชาชีพครูสังคมศึกษาอีกด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อร่วมพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 10 โรงเรียน
2. เพื่อพัฒนาสื่อนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาของครูในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จำนวน 10 โรงเรียน
3. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา ได้จัดการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู

ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย

โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ สพป.บร.1 ที่มีความต้องการพัฒนาสื่อการสอนสังคมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน
โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ สพป.บร.2 ที่มีความต้องการพัฒนาสื่อการสอนสังคมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน
โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ สพป.บร.3 ที่มีความต้องการพัฒนาสื่อการสอนสังคมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน
โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ สพป.บร.4 ที่มีความต้องการพัฒนาสื่อการสอนสังคมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน
โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ สพม.เขต 32 ที่มีความต้องการพัฒนาสื่อการสอนสังคมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน

สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อการสอนของครูสาขาวิชาสังคมศึกษา

การจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาสังคมศึกษา มีหลายรูปแบบ ทั้งการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การปฏิบัติและเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คำว่า "ผู้เรียนเป็นสำคัญ" ได้ปรากฏขึ้นในหมวด 4 มาตรา 22 กล่าวคือ "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ "ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ" ดังนั้นครูต้องตระหนักถึงภารกิจในการ

จัดการเรียนรู้และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังตัวอย่างที่ศึกษา แคมมณี (2545 : 29-30) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง หมายถึงลักษณะ/สภาพของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ/มีบทบาทมาก ในการเรียนรู้และเป็นผู้ที่ใช้เวลาของการเรียนรู้ (Learning Time) เป็นส่วนใหญ่ หรือกล่าวอีกได้ว่า ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาท หรือมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวในกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครู

จากการประชุมผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1- 4 และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์ ได้สะท้อนสภาพปัญหาการสอนสังคมศึกษาของครูในปัจจุบันไว้ว่า ครูยังขาดแคลนสื่อ การใช้สื่อและนวัตกรรม ขาดทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ การสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาที่สามารถบูรณาการ การสร้างกระบวนการเรียนรู้โดนนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างสื่อที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการพัฒนาครูนั้นทางโรงเรียนได้ ส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง บุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรมค่านิยมอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีการกระบวนการ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผล ประเมินผลตาม สภาพจริงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นสาขาวิชาสังคมศึกษา จึงได้วิเคราะห์ความต้องการของครูเพื่อพัฒนาเทคนิค กระบวนการ ให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง บุคคล ทั้งทางกาย สติปัญญาสังคมและ อารมณ์ ความถนัด ความสนใจ ให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ตามศักยภาพของตนเอง ทั้งนี้การพัฒนาครูจึงต้องออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากรแต่ละคนซึ่งควรเป็นไปตามบริบทของโรงเรียน และความต้องการของบุคคลอื่น ทั้งยังต้องจัดให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพของครู ให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่อไป

ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นเตรียมการ

สาขาวิชาสังคมศึกษาได้ประชุมคณะกรรมการสาขาวิชาสังคมศึกษาและได้นำข้อเสนอโครงการบริการวิชาการผ่านที่ประชุมคณะกรรมการคณะครุศาสตร์เพื่ออนุมัติโครงการบริการวิชาการเรื่องการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา ซึ่งมี อาจารย์ บัญชา นวนสาย และคณาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ลักษณะโครงการเป็นโครงการการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และการจัดค่ายบริการวิชาการ การให้ความรู้ เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ด้านยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการศึกษา มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านโครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่านการเขียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนามาตรฐานการให้บริการ วิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์คณะครุศาสตร์ ด้านการพัฒนามาตรฐานการให้บริการวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการบูรณาการกับพันธกิจ บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน รายวิชา การปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 รหัสวิชา 1004101 วิชาการปฏิบัติงานวิชาชีพครู 2 รหัสวิชา 1004102 วิชานวัตกรรมทางสังคมศึกษา รหัสวิชา 1184802 และบูรณาการกับงานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR โดยมีลักษณะ การบูรณาการ กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้แนวคิด CCR ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่ม ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งในที่ประชุมได้ กำหนดการวางแผนเพื่อการดำเนินงานดังนี้

ตารางที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะและเวลาดำเนินงาน
1	ประชุมคณะกรรมการสาขาวิชาสังคมศึกษา (P)	22 สิงหาคม 2561
2	เสนอโครงการต่อคณะกรรมการคณครุศาสตร์	31 สิงหาคม 2561
3	ขออนุมัติโครงการต่ออธิการบดี	2 พฤศจิกายน 2561
4	ประชุมคณะกรรมการ/แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ (D)	30 พ.ย. 2561
5	ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการฯ (D) ครั้งที่ 1และครั้งที่ 2	8-9 ธ.ค. 2561 และ 21-22 ก.พ.2562
6	รายงานผลการจัดโครงการ ต่อฝ่ายบริหารโครงการ	23 ก.พ. 2562
7	ประเมินผล (C/A) นำข้อเสนอแนะมาดำเนินการต่อไป	4 มี.ค. 2562
8	นำเสนอสรุปโครงการต่อฝ่ายบริหาร	31 พ.ค. 2562

ขั้นตอนการดำเนินงาน

สาขาวิชาสังคมได้ประชุมวางแผนเพื่อดำเนินการโครงการ ให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด กลุ่มเป้าหมาย และภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางความสอดคล้องของแผนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.เพื่อร่วมพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่าย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์จำนวน 10 โรงเรียน	1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและ การออกแบบและสร้างสื่อ การสอน และนวัตกรรมการสอน สังคมศึกษา	1.1 ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจมี ความสามารถในการออกแบบและสร้างสื่อ นวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา	ร้อยละ 80
		1.2 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน	ร้อยละ 80
		1.3 ความพึงพอใจในกิจกรรม และการ พัฒนาสมรรถนะ	ร้อยละ 80
2.เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การสอนสังคมศึกษาของครูใน	การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้าง สื่อ นวัตกรรมการสอนสังคม	สื่อการสอนสังคมศึกษา 30 ชิ้น	ร้อยละ 80

โรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 10 โรงเรียน	ศึกษา		
3. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาได้จัดการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู	อบรมเชิงปฏิบัติการการออกแบบและสร้างสื่อให้กับนักศึกษาเพื่อการบริหารวิชาการ ค่ายบริการวิชาการของนักศึกษา กับโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย	3.1 ประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพ และสื่อและนวัตกรรม ผลของการบริการวิชาการของผู้ช่วยวิทยากร จำนวน 25 คน	ร้อยละ 80

กลุ่มเป้าหมายการบริการวิชาการ กลุ่มเป้าหมายหลัก จำนวน 55 คน ประกอบด้วย

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 30 คน
2. นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 25 คน
3. อาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา 3 คน
4. วิทยากร 2 คน

วัน เวลา และสถานที่ดำเนินงาน 8-9 ธ.ค. 2561 และ 21-22 ก.พ.2562

องค์กรภาคีที่มีส่วนร่วมดำเนินงาน โรงเรียนในสังกัด สพป.บร. 1 – 4 จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัด สพม.บร.32 จำนวน 2 โรงเรียน โดยกำหนดลักษณะการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานและหนุนเสริมกระบวนการพัฒนา

ขั้นการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล คณะกรรมการสาขาวิชาสังคมศึกษาได้กำหนดวิธีการประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผ่านช่องทางระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ดังนี้

1. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจสามารถผลิตสื่อการสอนสังคมศึกษาได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานในโครงการบริการวิชาการการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างสื่อวัตกรรมการสอน
สังคมศึกษา สามารถสรุปตามกรอบการประเมินดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงความพึงพอใจในกิจกรรมและการพัฒนาสมรรถนะครู

รายการประเมิน ความพึงพอใจ	Mean	S.D	ร้อยละ
1. ด้านกิจกรรมการอบรม			
1.1 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม	3.77	0.905	37.9
1.2 ผู้เข้าร่วมอบรมมีอิสระในการออกแบบและสามารถปฏิบัติงานได้	3.99	0.819	43.2
1.3 วัสดุอุปกรณ์มีความพอเพียงและเหมาะสม	4.12	0.874	42.1
1.4 สื่อและนวัตกรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.23	0.721	46.3
1.5 ผู้เข้าร่วมการอบรมมีการแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.07	0.815	42.1
1.6 ความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรม	3.96	0.910	36.8
รวมด้านกิจกรรมการอบรม	4.02	0.84	80.4
2. ด้านวิทยากร			
2.1 ความรู้ความสามารถของวิทยากร	4.54	0.561	56.8
2.2 เทคนิค/รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	4.43	0.694	54.7
2.3 ความชัดเจนในการตอบคำถามของวิทยากร	4.32	0.762	48.4
2.4 ความเหมาะสมของเอกสารและสื่อประกอบการบรรยาย	4.05	0.867	36.8
2.5 เนื้อหา/รายละเอียดประกอบการบรรยาย/เสวนา	4.06	0.823	38.9
2.6 การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น/ซักถาม	4.36	0.743	48.4
รวมความพึงพอใจด้านวิทยากร	4.29	0.74	85.8
3. ด้านความสามารถและการนำไปใช้			
3.1 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสื่อและนวัตกรรมมาก่อนเข้าร่วมอบรม	3.25	0.989	89.5
3.2 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสื่อและนวัตกรรมหลังเข้าร่วมอบรม	4.05	0.720	74.7
3.3 เนื้อหาสาระที่ได้รับตรงกับความต้องการและความสนใจ	4.04	0.771	68.4
3.4 สามารถประยุกต์ความรู้และนำไปใช้ได้จริง	4.05	0.735	70.5
3.5 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และถ่ายทอดให้บุคคลอื่น ๆ ได้	4.05	0.735	71.6
รวมด้านความสามารถและการนำไปใช้	3.88	0.79	77.6
สรุปความพึงพอใจต่อการจัดโครงการทุกด้าน	4.06	0.79	81.26

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู (ผู้ช่วยวิทยากร)

รายการประเมินพัฒนาการด้านสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู	Mean	S.D	ร้อยละ
1. มีสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.06	0.905	42.1
2. มีสมรรถนะด้านความรู้ในวิชาชีพสังคมศึกษา	3.98	0.810	43.2
3. มีสมรรถนะการใช้ทักษะทางปัญญา	4.11	0.874	42.1
4. มีสมรรถนะทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.23	0.715	46.3
5. มีสมรรถนะทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.78	0.821	37.9
6. มีสมรรถนะทักษะด้านการจัดการเรียนรู้	3.97	0.919	36.8
รวมด้านกิจกรรมการอบรม	4.02	0.84	80.4

กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการประเมินความพึงพอใจดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
0.00 – 1.50	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	น้อย
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มาก
4.51 – 5.00	มากที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	ค่าเป้าหมาย	ค่าที่ได้
1. เพื่อร่วมพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จำนวน 10 โรงเรียน	1. การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและการออกแบบและสร้างสื่อการสอน และนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา	1.1 ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถในการออกแบบและสร้างสื่อ นวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา	ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการออกแบบสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างความสามารถของผู้เรียน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 77.6
		1.2 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 35	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
		1.3 ความพึงพอใจในกิจกรรม และการพัฒนาสมรรถนะ		ระดับมาก	ระดับมาก
2. เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาของครูในโรงเรียนเครือข่ายของ	การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อ นวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา	สื่อการสอนสังคมศึกษา 30 ชิ้น	จำนวนสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา 26 ผลงาน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80

มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์จำนวน 10 โรงเรียน					
3. เพื่อส่งเสริมให้ บุคลากรและนักศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา ได้จัดการบริการ วิชาการเพื่อพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพครู	อบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบและ สร้างสื่อให้กับ นักศึกษาเพื่อการ บริการวิชาการ ค่ายบริการวิชาการ ของนักศึกษา กับ โรงเรียนใน กลุ่มเป้าหมาย	3.1 ประเมิน สมรรถนะทาง วิชาชีพ และสื่อและ นวัตกรรม ผลของ การบริการวิชาการ ของผู้ช่วยวิทยากร จำนวน 25 คน	นักศึกษาด้านสาขาวิชา สังคมศึกษาเป็น ผู้ช่วยวิทยากรมี สมรรถนะในการ สร้างสื่อนวัตกรรม การสอนและ ออกแบบกิจกรรม การเรียนการสอน จำนวน 28 คน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100

มีครู และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา จากโรงเรียนต่างๆในเขตพื้นที่บริการ และผู้ที่สนใจซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการ จำนวน 63 คน จาก 12 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม สพม. 32
2. โรงเรียนเสนาสิริอนุสรณ์ สพป.บร.1
3. โรงเรียนวัดบ้านใหม่ สพป.บร.2
4. โรงเรียนละหานทรายรัชฎาภิเษก สพม.32
5. โรงเรียนสามัคคีพิทยาคม สพม.32
6. โรงเรียนกระสังพิทยาคม สพม.32
7. โรงเรียนร่วมจิตต์วิทยา สพม.32
8. โรงเรียนบ้านดงเค็ง สพป.บร.4
9. โรงเรียนบ้านโจด สพป.บร.4
10. โรงเรียนขามสะแกแสง สพม. 31
11. โรงเรียนบ้านแกตุสุตาประชาอุปถัมภ์ สพป.บร.2
12. โรงเรียนบ้านดวน สพป.บร.2

โดยมีครู เข้าร่วมโครงการ จำนวน 35 คน และ นักศึกษาที่ผ่านการอบรมสามารถเป็นวิทยากรผู้ช่วย และสามารถจัดกิจกรรมค่ายบริการวิชาการได้ จำนวน 28 คน ซึ่งมีนักเรียนเข้าร่วมโครงการกิจกรรมค่าย บริการ จำนวน 114 คน

ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการออกแบบสร้างสื่อและนวัตกรรม การสอนสังคมศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ความสามารถของผู้เรียน มีครูผู้สอนและผู้บริหารเข้าร่วม โครงการ 35 คน ซึ่งมากกว่าเป้าหมายของจำนวนประชากรที่ตั้งไว้ ได้สื่อนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาที่ครู ผลิตขึ้นตามกระบวนการและความเหมาะสมของสถานศึกษา จำนวน 26 ชิ้นงาน ผู้เข้าร่วมการอบรมเชิง ปฏิบัติการมีความพึงพอใจในกิจกรรมและสมรรถนะ เฉลี่ย 4.06 อยู่ในระดับมาก นักศึกษาด้านสาขาวิชาสังคม ศึกษาเป็นผู้ช่วยวิทยากรมีสมรรถนะในการสร้างสื่อนวัตกรรมการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 28 คน มีสมรรถนะเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก

นักเรียนที่เข้ารับบริการทางวิชาการค่ายสังคมศึกษา ได้สะท้อนผลการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น เป็น กิจกรรมที่ดี อยากให้จัดกิจกรรมเช่นนี้อีก มีความสุขในการร่วมกิจกรรม นักศึกษามีความสามารถ เก่ง และ

สนุก ทั้งนี้จากการสังเกตนักศึกษาพบว่า นักศึกษามีสมรรถนะในการจัดกิจกรรมค่ายวิชาการอยู่ในระดับดีมาก มีการวางแผน การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้สื่อเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนอีกทั้งยังสามารถออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนและนักศึกษา และสามารถเรียนรู้พฤติกรรม ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา ส่งผลให้ครูมีได้พัฒนา เทคนิค กระบวนการ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทาง ภาย สติปัญญาสังคมและ อารมณ์ ความถนัด ความสนใจ ครูสามารถสร้างสื่อและออกแบบสื่อที่สามารถสร้าง การเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีความกระตือรือร้น ครูสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามเวลาที่กำหนด และมีทักษะในการสร้างสื่อเพิ่มขึ้น มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อครู ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ออนไลน์ ในการการปฏิบัติจริง ซึ่งได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ ทักษะการสืบค้น ทดลอง ตาม ศักยภาพของตนเอง ทั้งนี้การพัฒนาครูได้มีการออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของ ผู้สอนและบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริการวิชาการในครั้งนี้เกิดการสื่อสารต่อเนื่องอาจารย์วิทยากรและผู้บริหารสถานศึกษา หน่วย นิเทศ และครู ได้ติดต่อสื่อสารกันส่งผลให้เกิดการสร้างเครือข่าย โดยมีการเชิญให้ไปเป็นวิทยากรเพื่อขยายผล การออกแบบการจัดการเรียนรู้ CBL และ PBL ให้กับโรงเรียนในกลุ่มเขตอำเภอห้วยราชในระหว่างวันที่ 11-12 มิถุนายน 2562 อีกทั้งกระบวนการนิเทศติดตามยังทำให้ครูได้กระตุ้นการทำงานทางอ้อมอีกด้วย อีกทั้ง โรงเรียนบ้านเกตุสุตาประชาอุปถัมภ์ยังมีนโยบายบริหารจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการชุมชนเป็นฐาน โดยมีการเปิดประเด็นศึกษาโรงเรียนร่วมกับชุมชนกับผลิตภัณฑ์หม่อนไหมครบวงจร

นักวิชาการได้เรียนรู้และพัฒนาร่วมกับครู เนื่องจากครูจะมีความต้องการ และนำเสนอปัญหาการ เรียนการสอน ดังนั้นอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ จึงได้นำข้อเสนอแนะและปัญหามาประชุมปรึกษาเพื่อ แสวงหาความรู้ใหม่ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาการศึกษา เช่นการจัดการเรียนการสอนโดย บูรณาการหลายวิชาด้วยการใช้เครื่องมือ และเทคนิคการสอนแบบ CBL การใช้ชุมชนเป็นฐาน และการพัฒนา ทักษะการใช้เทคโนโลยี ผ่าน Appication ต่างๆที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ฟรี เป็นต้น

ในกระบวนการสร้างเครือข่าย นักวิชาการ ครู อาจารย์ ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา ได้ สร้างกลุ่มการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนข่าวสารทางการศึกษา ผ่าน Facebook เป็นชุมชนการเรียนรู้ PLC อีก รูปแบบที่มีความสะดวกและให้คำปรึกษาได้อย่างรวดเร็ว

ผลสะท้อนจากครูผู้เข้ารับการอบรม

การสะท้อนผลจากครูผู้เข้าร่วมการอบรมจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ สามารถสะท้อนผลการ จัดการอบรมได้ดังนี้ เป็นการอบรมที่ดีและสามารถปฏิบัติได้จริง เป็นการอบรมที่มีประโยชน์ซึ่งควรจัดบ่อยๆ มีเทคนิควิธีการที่ดีเหมาะสมกับผู้เรียน เป็นการสร้างเมื่อการสอนที่ไม่ยากและสามารถทำได้ การใช้เทคโนโลยี ร่วมกับการสอนมีวิธีการที่หลากหลายวิทยากรได้เลือกวิธีที่ง่ายและใช้ได้จริง การฝึกปฏิบัติการสนุกและได้ ปฏิบัติจริง มีขั้นตอนชัดเจน การสร้างสื่อจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อม การ สอนที่ดีควรมีส่วนร่วม นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติ การสร้างสื่อการสอนเป็นเครื่องมือพัฒนา

นักเรียนตามบริบทและศักยภาพ นักเรียนก็สามารถสร้างสื่อเอง การเรียนรู้ของนักเรียนจะให้ดีต้องได้ลงมือปฏิบัติ สื่อการสอนที่ดีคือตัวครู ครูควรมีสื่อการสอนที่หลากหลาย สนุกกับการอบรมเพราะได้ลงมือปฏิบัติ ข้อจำกัดของครูด้านเทคโนโลยีเป็นเพียงข้ออ้าง คนทุกคนสามารถพัฒนาได้ ครูสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาออกมาออกแบบและสร้างสื่อได้ สามารถใช้วัสดุง่ายๆและวัสดุเหลือใช้ออกแบบสื่อ เป็นต้น

ทั้งนี้สาขาวิชาสังคมศึกษาได้จัดให้นักศึกษาเข้าร่วมสังเกตการณ์และเป็นพี่เลี้ยง ผู้ช่วยวิทยากร เพื่อฝึกทักษะการทำงานและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตสื่อการสอนกับครูประจำการ ในสถานศึกษา นักศึกษาสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพดังนี้ เป็นโครงการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถคิดวิเคราะห์ ผลิตสื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ตามบริบทของสถานศึกษา ทราบว่าแต่ละโรงเรียนมีข้อจำกัดในการใช้สื่อที่แตกต่างกัน มีความหวังว่าการสร้างสื่อจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อที่ดีมีลักษณะอย่างไรเมื่อมีการปรับใช้สามารถยืดหยุ่นได้ ครูที่มาอบรมมีความกระตือรือร้น หลายคนมีความรู้ความสามารถดีและสามารถถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี วิทยากรมีความเชี่ยวชาญสามารถดึงศักยภาพของผู้เข้าร่วมอบรมให้ปฏิบัติได้ กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญเพราะการเรียนการสอนจำเป็นต้องออกแบบล่วงหน้า และมีแผนการทำงานที่ดี การสอดแทรกเทคโนโลยีเพื่อการประยุกต์ใช้ในการสอนเป็นสิ่งจำเป็นในชั้นเรียน การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากกระบวนการทำงาน สื่อการสอนที่ดีคือครูผู้สอน เป็นต้น



**การออกแบบสื่อนวัตกรรมและ
แหล่งการเรียนรู้ในการเรียนรู้สังคมศึกษา**



**รศ.ดร.อาลัย จันทร์พานิชย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**



ภาพ ป้ายการออกแบบสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในการสอนสังคมศึกษา



รศ.ดร.อาทิตย์ จันทรพาณิชย์ วิทยากร



อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ วิทยากร



กิจกรรม สร้างความสัมพันธ์ เปิดใจ เรียนรู้



ปฏิบัติการสร้างสื่อ แผนที่ ประกอบการสอน



การใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูล และออกแบบการจัดการเรียนรู้ สร้างสื่อการสอน



กิจกรรม กระตุ้นกระบวนการคิดเร็ว สร้างสติ



นำเสนอสื่อ แผนที่แม่เหล็ก ประกอบการสอนภูมิศาสตร์



ปฏิบัติการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาด้วยโปรแกรม

คอมพิวเตอร์ ผ่าน ROADMAP

โครงการบริการวิชาการ ครั้งที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการการออกแบบและสร้างสื่อให้กับนักศึกษาเพื่อการ
บริการวิชาการค่ายบริการวิชาการของนักศึกษา กับโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

21-22 ก.พ.2562 ณ โรงเรียนบ้านเกตุस्ताประชาอุปถัมภ์



ปฐมนิเทศก่อนเริ่มกิจกรรมค่ายบริการวิชาการ



นายกฤษฎากร บุญคล้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกตุก่อ้วเปิดค่ายบริการวิชาการสังคมศึกษา



ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา โรงเรียนบ้านเกตุดำและโรงเรียนบ้านดวน



ผลิตผลจากโครงการนักเรียน PBL สมุนไพรชาใบหม่อน นวัตกรรมการเรียนรู้



ระดมสมอง วางแผน การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CBL

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการบริการวิชาการ สรุปผลจากการดำเนินโครงการพบว่า มีโรงเรียนจากเขตพื้นที่บริการและผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 63 คน จาก 12 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม โรงเรียนสามัคคีพิทยาคม โรงเรียนละหานทรายรัชฎาภิเษก โรงเรียนกระสังพิทยาคม โรงเรียนร่วมจิตต์วิทยา สพม. 32 โรงเรียนเสนศิริอนุสรณ์ สพป.บร.1โรงเรียนบ้านดวน โรงเรียนวัดบ้านใหม่ โรงเรียนบ้านเกตุสุตาประชาอุปถัมภ์ สพป.บร.2 โรงเรียนบ้านดงเค็ง โรงเรียนบ้านโจด สพป.บร.4 และ โรงเรียนขามสะแกแสง สพม. 31

โดยมีครู เข้าร่วมโครงการ จำนวน 35 คน และ นักศึกษาที่ผ่านการอบรมสามารถเป็นวิทยากรผู้ช่วย และสามารถจัดกิจกรรมค่ายบริการวิชาการได้ จำนวน 28 คน ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการออกแบบสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา ได้สื่อการสอนจำนวน 26 ชิ้นงาน ผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการมีความพึงพอใจในกิจกรรมและสมรรถนะ เฉลี่ย 4.06 อยู่ในระดับมาก นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาเป็นผู้ช่วยวิทยากรมีสมรรถนะในการสร้างสื่อนวัตกรรมการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ค่ายวิชาการ จำนวน 28 คน มีสมรรถนะเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก

ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา ส่งผลให้ครูมีได้พัฒนา เทคนิคกระบวนการ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทางกาย สติปัญญาสังคมและ อารมณ์ ความถนัด ความสนใจ ครูสามารถสร้างสื่อและออกแบบสื่อที่สามารถสร้างการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีความกระตือรือร้น ครูสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามเวลาที่กำหนด และมีทักษะในการสร้างสื่อเพิ่มขึ้น มีการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อครู ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารออนไลน์ ในการการปฏิบัติจริง ซึ่งได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ ทักษะการสืบค้น ทดลอง ตามศักยภาพของตนเอง ทั้งนี้การพัฒนาครูได้มีการออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้สอนและบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. การประสานงานระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความล่าช้า
2. เนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับเป็นเจ้าภาพการแข่งขันทักษะวิชาการระดับประเทศ ของ สพฐ. ส่งผลให้ครู ผู้เข้ารับการอบรมไม่มีเวลาว่างที่ตรงกัน ทำให้ต้องเลื่อนการอบรม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้ผู้รับผิดชอบโครงการ คัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อการพัฒนา
2. ควรมีการยืนยัน ผู้เข้าร่วมการอบรมล่วงหน้า เพื่อความชัดเจนในการบริหารเวลา

การนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล

ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการที่เข้าร่วมโครงการได้ผลิตสื่อการสอน และสามารถนำสื่อการสอนที่ผลิตกลับไปใช้ที่โรงเรียนได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการขยายผลการสร้างสื่อและออกแบบการจัดการเรียนรู้ไปสู่เพื่อนครูในโรงเรียน และโรงเรียนใกล้เคียง เช่นนโยบายการขยายผลของโรงเรียนบ้านเกตสุดาประชาอุบลณ์ ขยายผลกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ CBL ไปยังโรงเรียนบ้านดวนและครูในกลุ่มโรงเรียนในเขตอำเภอห้วยราช